

ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ADMINISTRATIVE FACTORS AFFECTING THE ENTREPRENEURSHIP OF STUDENTS
UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE NAKHON PHANOM

สุริยา ราศรี* ศุภกร ศรีเพชร และ สุมาลี ศรีพุทธิรินทร์

Suriya Rasee*, Supakorn Sornphet and Sumalee Sriputtarin

สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม นครพนม 48000

Program in Educational Administration and Development, Faculty of Education,

Nakhon Phanom University, Nakhon Phanom 48000, Thailand

*Corresponding Author: E-mail: 656150110228@npu.ac.th

รับบทความ 17 เมษายน 2567 แก้ไขบทความ 26 พฤษภาคม 2567 ตอบรับบทความ 5 มิถุนายน 2567 เผยแพร่บทความ เมษายน 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 2) ศึกษาและเปรียบเทียบความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน และ 4) ศึกษาอำนาจพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 34 คน และครูผู้สอน จำนวน 225 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 259 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถามปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80–1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .33–.72 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92 และ 2) แบบสอบถามความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80–1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .34–.84 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ได้แก่ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test แบบ Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ พบว่าโดยรวมแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารและความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ตัวแปรปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน มีตัวแปร 4 ตัวแปร ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหาร (X_1) ด้านครู (X_2) ด้านงบประมาณ (X_7) และด้านสภาพแวดล้อม (X_6) โดยร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 58 สามารถเขียนสมการได้ ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ } Y' = 1.99 + .22 X_1 + .15 X_2 + .08 X_7 + .08 X_6$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน } Zy' = .37 Z_1 + .27 Z_2 + .16 Z_7 + .15 Z_6$$

คำสำคัญ: ปัจจัยการบริหาร, ความเป็นผู้ประกอบการ, สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to examine and compare school administrative factors, classified by status and school sizes, 2) to identify and compare the students' entrepreneurship, classified by status and school sizes, 3) to determine the relationship between administrative factors and the students' entrepreneurship, and 4) to identify the predictive power of administrative factors affecting the students' entrepreneurship under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom. The sample consisted of 259 participants, including 34 school administrators and 225 teachers, obtained through stratified random sampling. The research instruments included two sets of 5-rating scale questionnaires: 1) a set of questionnaires on administrative factors of school administrators with the Index of item Congruence (IOC) between .80 and 1.00, the discrimination power ranging from .33 to .72, and the reliability of .92; and 2) a set of questionnaires on students' entrepreneurship, with the Index of item Congruence (IOC) from .80 to 1.00, the discrimination power ranging from .34 to .84, and the reliability of .95. The statistics employed were percentage, mean, standard deviation, t-test for Independent Samples, One-Way ANOVA, and Stepwise multiple regression analysis.

The research results revealed that

1. The administrative factors in schools were overall at a high level. In comparison, administrative factors, classified by status and school sizes, were overall at the .01 level of significance.
2. The students' entrepreneurship was overall at a high level. In comparison, overall, the students' entrepreneurship, classified by status showed differences. However, differences were observed in school sizes at the .01 level of significance.
3. The relationship between administrative factors affecting the students' entrepreneurship was overall at a quite high level. The four variables of administrative factors affecting the students' entrepreneurship under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom consisted of Administrative Policy (X_1), Teachers (X_2), Budget (X_7), and Environment (X_6). These variables could be predicted up to 58 percent. The equation could be written in a format of raw and standardized scores as follows:

$$Y' = 1.99 + .22 X_1 + .15 X_2 + .08 X_7 + .08 X_6$$

$$Zy' = .37 Z_1 + .27 Z_2 + .16 Z_7 + .15 Z_6$$

Keywords: Administrative Factors, Entrepreneurship, Secondary Educational Service Area Office Nakhon Phanom

บทนำ

ประเทศไทยและสังคมโลกในปัจจุบันกำลังเปลี่ยนแปลงและธุรกิจใหม่ ๆ จำนวนมากกำลังเริ่มต้น โดยได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลโดยมีการนิยามคำว่า “สตาร์ทอัพ” (Startup) หรือ “ธุรกิจเกิดใหม่” เกิดขึ้นมีการกล่าวถึงกันเป็นจำนวนมากในวงการธุรกิจสำหรับ “สตาร์ทอัพ” คือ ธุรกิจเกิดใหม่ที่สามารถสร้างความเปลี่ยนแปลงด้วยแนวคิดที่แตกต่าง โดยใช้กระบวนการและนวัตกรรมที่แตกต่างไม่เหมือนใคร สามารถทำซ้ำ (Repeatable) ขยายตลาด (Scalable) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความเติบโตอย่างก้าวกระโดด (Exponential Growth) ลักษณะของสตาร์ทอัพ การเติบโตสามารถทำได้โดยไม่ต้องลงทุนเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลให้การสนับสนุนธุรกิจสตาร์ทอัพอย่างเต็มกำลังมุ่งยกระดับให้เป็นรากฐานทางเศรษฐกิจใหม่ของประเทศไทย โดยมีนักธุรกิจรุ่นใหม่เป็นผู้ริเริ่มความคิดสร้างสรรค์สานกับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาเป็นเครื่องมือและกลไกสำคัญ ในการพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้แข็งแกร่ง (สำคัญสุด สีหตุลานนท์, 2560, หน้า 1; อ้างอิงมาจากศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย, 2559, หน้า 49)

จังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดที่มีการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ในปี 2565 มีจำนวนนักท่องเที่ยว 1,236,267 คน มีรายได้จากการท่องเที่ยว 1,742 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าในห้วงระยะเวลาเดียวกัน เกินร้อยละ 100 (สำนักงานจังหวัดนครพนม, 2566, หน้า 111) ซึ่งเกิดจากการหลั่งไหลของนักท่องเที่ยวและการพัฒนาเมืองอย่างต่อเนื่อง การเติบโตที่เกิดขึ้นมีความจำเป็นต้องพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ เพื่อรองรับกับเศรษฐกิจที่กำลังเติบโต การปลูกฝังให้นักเรียนนักศึกษาที่มีความเป็นผู้ประกอบการ จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจในจังหวัดนครพนม จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมองค์กรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ใช้การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ด้วยหลัก 7S และภายนอกด้วยหลัก C-PEST โดยคณะกรรมการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570 เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน พบว่า ปัจจัยการบริหารและการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เป็นไปตามบริบทของพื้นที่ โดยคำนึงถึงความสามารถ ความเหมาะสมของผู้เรียน รวมถึงพัฒนาระบบการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตามทักษะศตวรรษที่ 21 เมื่อศึกษาจบผู้เรียนสามารถสร้างอาชีพ มีงานทำ ส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม, 2565, หน้า 60–76)

ทั้งนี้ ปัจจัยการบริหารและการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ จะให้ความสำคัญกับการสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ เพื่อสร้างทักษะการจัดการปัญหา การตัดสินใจและการคิดสร้างสรรค์ บทบาทของผู้สอนในการพัฒนาคุณลักษณะดังกล่าว จึงไม่ใช่การถ่ายทอดเนื้อหาวิชาความรู้เท่านั้น แต่เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ความคิด การทำงานร่วมกัน การตัดสินใจ และการคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ผู้สอนต้องมีความสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมของตนเองผ่านการทำงานในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง และความสำคัญของผู้สอนไม่เพียงแต่การสอนเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังเป็นการวิเคราะห์และวินิจฉัยผู้เรียนเพื่อให้สามารถระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของผู้เรียนได้ด้วย นอกจากนี้ผู้สอนยังต้องสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีข้อมูลและสารสนเทศที่จำเป็นในการพัฒนาดตนเอง อีกทั้งยังช่วยให้ผู้สอนสามารถปรับแนวทางการสอนใหม่เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพได้ และจากรายงานของกระทรวงศึกษาธิการ (2561) เกี่ยวกับการจัดการศึกษา เพื่อสนับสนุนส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ พบว่า หลักสูตรที่สอนความเป็นผู้ประกอบการในประเทศไทยจะเน้นจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา (ชนัญญา สุขสมวัฒน์, 2562, หน้า 2) แม้ว่าการเป็นผู้ประกอบการสามารถสอนได้ทุกวัย (Lackeus, 2015, p. 58) โดยการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงศักยภาพผ่านการทำงาน โดยการสอนและการเรียนรู้ในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง จะช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสดำเนินกิจกรรมของตนเองได้มากขึ้น นอกจากนี้ผู้สอนยังต้องมีทักษะความสามารถ ในการวิเคราะห์วินิจฉัยผู้เรียน เพื่อระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของนักเรียน และให้ข้อมูลป้อนกลับที่จะช่วยให้นักเรียนมีข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาดตนเองหรือให้ผู้สอนปรับแนวทางในการพัฒนานักเรียนให้เต็มตามศักยภาพของตนเองได้ (Swanson, 2017, pp. 3–5)

จากที่มาและความสำคัญที่ได้กล่าวมาข้างต้น เห็นได้ว่า ความเป็นผู้ประกอบการเป็นทักษะสำคัญที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหาร จึงมีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยทางการบริหารและการพัฒนาการศึกษา ในเชิงนโยบายทางการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษาในระดับองค์กรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในสถานศึกษา และแนวทางการบริหารโรงเรียนที่เป็นกระบวนการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติเพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน มีจุดเน้นการเรียนการสอนมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ครู บุคลากรภายในโรงเรียนและชุมชน ผู้ปกครอง สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษาได้ แต่ละสถานศึกษาอาจต้องใช้ปัจจัยหลายด้าน เข้ามาปรับใช้ในการบริหาร เพื่อให้สนองตอบความต้องการบุคลากรด้านเศรษฐกิจ ส่งเสริมการกระจายอำนาจ ให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านนโยบายการบริหาร หมายถึง การกำหนดทิศทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน และแผนการจัดการการศึกษาให้เป็นระบบ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบงานอย่างชัดเจน จัดให้มีผู้สอนที่มีคุณภาพ การจัดหาทรัพยากรให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ขอบเขตงานของแต่ละบุคคลตามภาระงานอย่างชัดเจน มีการวางแผนงาน มีการติดต่อประสานงานอย่างเป็นระบบ มีการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

1.2 ด้านครู หมายถึง บุคลากรขององค์กรที่ร่วมกันสอนหนังสือ ส่งเสริมการประกอบอาชีพ ความเป็นผู้ประกอบการ มีคุณลักษณะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในการสอน มีการพัฒนาตนเองทั้ง ความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านทักษะการจัดการเรียนการสอนสม่ำเสมอ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสม มาใช้ในการเรียนการสอน

1.3 ด้านผู้บริหาร หมายถึง บุคคลที่บริหารจัดการทรัพยากรบุคคลที่มีอย่างจำกัด ให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุดในการดำเนินงานผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะในการบริหารจัดการมีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์มุ่งส่งเสริมสนับสนุนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบและมีการให้คำปรึกษาแก่คณะครู มุ่งเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการเป็นผู้นำ ด้านพฤติกรรม การตัดสินใจ และด้านการประกอบอาชีพ

1.4 ด้านสื่อและเทคโนโลยี หมายถึง เป็นวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้รับการสนับสนุนและจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT ใช้สื่อการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของครู การผลิตและจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

1.5 ด้านการร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง หมายถึง การรวมกันของทุกภาคส่วน ประกอบด้วย ผู้เรียนได้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจเรียน ศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ข้อมูลข่าวสารสารสนเทศและประสบการณ์เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และความเป็นผู้ประกอบการ เสริมสร้างให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน ผู้บริหาร คณะครู บุคลากร และนักเรียนในโรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนทุกกิจกรรม และชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนทุกกิจกรรมเป็นประจำ

1.6 ด้านสภาพแวดล้อม หมายถึง บรรยากาศน่าอยู่ร่มรื่น สวยงามและเอื้อต่อการเรียนรู้ จะช่วยให้นักเรียนอยากมาโรงเรียนและเกิดความตั้งใจในการเรียนรู้ และแรงบันดาลใจในการประกอบอาชีพ จึงมีการประเมินการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมมือกันปรับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาให้มีความร่มรื่นน่าอยู่เหมาะสมแก่การเรียนรู้

1.7 ด้านงบประมาณ หมายถึง ทุนหรือเครื่องมือที่ใช้ในการบริหารทรัพยากรของสถานศึกษา ซึ่งงบประมาณของหน่วยงานมีจำนวนจำกัดจึงต้องใช้ทรัพยากรให้น้อยเกิดประโยชน์สูงสุด จึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณอย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดการจัดสรรงบประมาณให้

2. ความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีแรงบันดาลใจในการเป็นผู้ก่อตั้ง กิจการ เจ้าของ รวมถึงเป็นหุ้นส่วน ดำเนินกิจการโดยมุ่งหวังผลกำไร และมุ่งมั่นต่อความสำเร็จ โดยมีทักษะเกี่ยวกับ ความกล้า ความคิดริเริ่มด้วยตนเอง มีการประยุกต์ใช้ความรู้ความสามารถในด้านการบริหาร จัดการ มีแรงบันดาลใจในการแสวงหาโอกาส และประยุกต์ใช้ความคิด

สร้างสรรค์เพื่อสร้างความแตกต่างในการวางแผน ดำเนินการจัดการ และพัฒนาองค์กร สามารถกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย กลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนาไปสู่ความสำเร็จตามที่คาดหวังอย่างเหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมและสังคม

3. การศึกษาเพื่อความเป็นผู้ประกอบการ หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ทุกระดับการศึกษา ที่มีมาตรฐานละ ตัวชี้วัดที่สนับสนุนสามารถกำหนด เป็นกรอบการดำเนินงาน ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีเป้าหมายการเรียนรู้ที่ท้าทายมากขึ้น และทราบ ถึงความก้าวหน้าของตนเอง สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาและมีความเข้าใจ อย่างลึกซึ้งที่จะค้นหาและสร้างอาชีพ ของตนเองจนประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านความกล้าเสี่ยง หมายถึง ผู้เรียนสามารถตัดสินใจอย่างแน่วแน่ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน การประยุกต์ใช้เทคนิคต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานรวมถึงความกล้าในการใช้ทรัพยากรในการลงทุนเพื่อหวังผลตอบแทน หรือผลลัพธ์ ตามเป้าหมายที่ต้องการ

3.2 ด้านความสามารถทางนวัตกรรม หมายถึง ผู้เรียนสามารถแสวงหาโอกาสและทางเลือกใหม่ ๆ เพื่อ ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค การพัฒนานวัตกรรมของผลิตภัณฑ์หรือการพัฒนาเทคโนโลยี มีการนำเสนอสินค้าหรือ บริการใหม่ ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนมีการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

3.3 ด้านความต้องการประสบความสำเร็จ หมายถึง ผู้เรียนมีแรงจูงใจในงานทำงานที่ท้าทาย มีความเชื่อมั่นใน ตนเองและอดทน รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย และค้นหาผลตอบแทนเกี่ยวกับคุณภาพของงานที่นำไปสู่ความสำเร็จ ระดับสูง

3.4 ด้านการทำงานเชิงรุก หมายถึง ผู้เรียนได้รับโอกาส ส่งเสริมการแสวงหาข้อมูลอยู่เสมอ แสวงหาความเป็น ผู้นำในตลาด โดยการมองหาโอกาสใหม่ ๆ มีเทคนิคการดำเนินงาน หรือมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการดำเนินงาน เพื่อสร้างความจดจำในตราสินค้าและเอกลักษณ์ที่มีต่อลูกค้าได้ มีการติดตามและตรวจสอบ รวมไปถึงการระบุแนวโน้มความ ต้องการของลูกค้าที่มีอยู่ในตลาดเดิม

3.5 ด้านความสามารถในการแข่งขัน หมายถึง ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการแข่งขันทางการตลาด ค้นหา การปฏิบัติ ที่มีความเป็นเลิศ วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคในการดำเนินกิจกรรม ใช้กลยุทธ์การตัดราคา การลดราคาเพื่อแย่งชิงและเพิ่มส่วนครองตลาด หรือความพยายามในการที่จะพัฒนาความสามารถในการผลิต

3.6 ด้านความเป็นตัวของตัวเอง หมายถึง ผู้เรียนสามารถตัดสินใจอย่างอิสระของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความคิดและการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็นอิสระ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในการดำเนินงาน มีความท้าทายในการทำงานภายใต้ระบบการกระตุ้นสิ่งจูงใจด้วยระบบรางวัล มีการแสวงหาโอกาส และการปฏิบัติงาน

3.7 ด้านความรู้ด้านการตลาด หมายถึง ผู้เรียนมีข้อมูลและความสามารถด้านการตลาด ที่เกี่ยวข้องกับการ แลกเปลี่ยน และสร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้าหรือกลุ่ม โดยผ่านกระบวนการการวางแผนทางความคิดทางด้านการจัด จำหน่าย การตั้งราคา และการส่งเสริมการตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าหรือผู้บริโภค

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่อยู่ในตำแหน่งบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา ของโรงเรียนในจังหวัดนครพนม

5. ครู หมายถึง ข้าราชการครูและบุคลากรในสถานศึกษา ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียน การสอน และส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

พิมพ์พร จารุจิตร (2559, หน้า 103) สรุปว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการ ดำเนินงานจนกระทั่งเป็นผลสำเร็จ หมายความว่าผู้บริหารสถานศึกษาเองไม่ใช่ผู้ปฏิบัติ แต่ใช้ศาสตร์เป็นองค์ความรู้ แนวคิด และศิลปะหรือกระบวนการทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานจนประสบความสำเร็จตรงตามจุดหมายของโรงเรียนหรือตรงตาม จุดหมายที่ผู้บริหารตัดสินใจเลือกแล้ว

เสถียร อ่วมพรหม (2559, หน้า 16) สรุปว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่าง บุคคลหรือกลุ่มบุคคลภายในโรงเรียน โดยมีปัจจัยทางด้านการบริหาร ได้แก่ คน งบประมาณ สื่อเทคโนโลยี ระบบการบริหาร เพื่อที่จะนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ และเพื่อเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียน

บารี มะแซ (2559, หน้า 41) สรุปว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา หมายถึง แนวทางการบริหารโรงเรียนที่เป็น กระบวนการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติ เพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความ

เป็นผู้นำมีวิสัยทัศน์ และเป้าหมายร่วมกัน มีจุดเน้นการเรียนการสอนมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ครู บุคลากรภายในโรงเรียน และชุมชน ผู้ปกครอง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2559, หน้า 2) สรุปว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษา หมายถึง องค์ประกอบที่ส่งเสริมสังคมทุกภาคส่วนรวมทั้งภาคประชาชนและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ โดยมุ่งเน้นทุกระดับการศึกษาเพื่อให้สนองต่อความต้องการบุคลากรด้านเศรษฐกิจ การประกอบอาชีพ ความเป็นผู้ประกอบการ ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นคุณธรรมนำความรู้ อย่างแท้จริง

Zimmerer and Scarborough (1996, p. 79) สรุปว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลผู้ซึ่งเริ่มก่อตั้งธุรกิจใหม่จากการแสวงหาโอกาสและความเป็นไปได้ และมีการนำทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อหวังผลกำไรและความเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยยอมที่จะเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอน

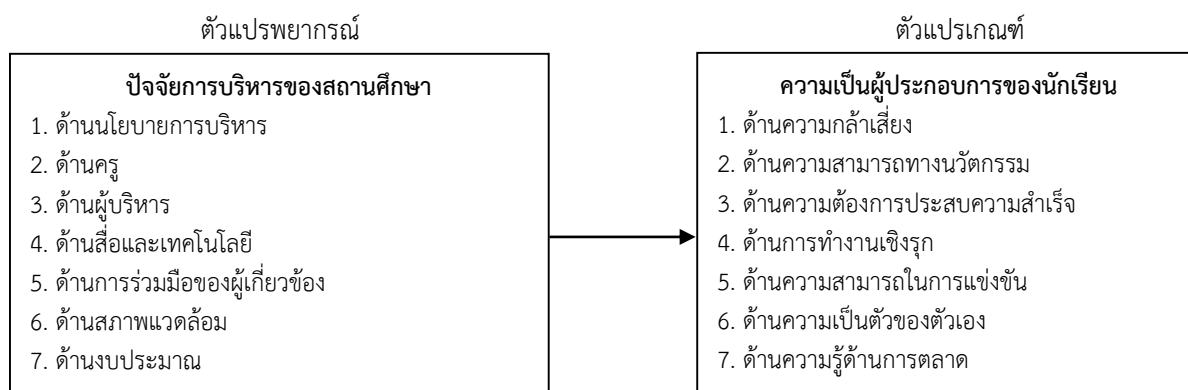
Coulter (2003, p. 261) สรุปว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ก่อตั้งกิจการ เป็นเจ้าของ รวมถึงเป็นหุ้นส่วน ดำเนินกิจการโดยยอมรับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเพื่อมุ่งหวัง ผลกำไร มุ่งมั่นต่อความสำเร็จ มีการวางแผนบริหาร จัดการบุคคล องค์กร และทรัพยากรต่าง ๆ กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย กลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อผลักดันธุรกิจให้เกิดการพัฒนาไปสู่ความสำเร็จตามที่คาดหวังเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสังคม

Hatten (2006, p. 102) สรุปว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง ผู้ที่มีโอกาสและผลประโยชน์ในการดำเนินการ และบริหารจัดการธุรกิจ โดยเป็นผู้ที่มีความรู้รวมถึงความเข้าใจ และความสามารถในด้านการจัดการการเงิน การจัดการวัตถุดิบ และการเผชิญกับความเสี่ยง ในการริเริ่มหรือในระหว่างดำเนินธุรกิจ นอกจากนี้ยังได้ระบุลักษณะพฤติกรรมของผู้ประกอบการ คือ มีความคิดสร้างสรรค์ (Creation) มีการสร้างนวัตกรรม (Innovation) มีความสามารถในการบริหาร ความเสี่ยง (Risk Management) มีความสามารถในการบริหารงานทั่วไป (General Management) และมีความมุ่งมั่นในประสิทธิภาพ (Performance Intention)

บุญทวรรณ วิงวอน (2556, หน้า 201) สรุปว่า ผู้ประกอบการ หมายถึง บุคคลที่มีความคิดริเริ่มแสวงหาโอกาส และประยุกต์ใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อความแตกต่างในการดำเนินงานทางธุรกิจ โดยมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะทำการจัดตั้งธุรกิจ สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเจริญรุ่งเรืองในองค์กร ธุรกิจที่สามารถดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง จะต้องมีความสามารถในการใช้โอกาสที่มีอยู่ในตลาดอย่างเหมาะสม โดยการตระหนักถึงความต้องการ และความพึงพอใจของลูกค้า และสามารถปรับตัวเพื่อตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงในตลาดได้

สรุปได้ว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน ซึ่งแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่เป็นกระบวนการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติเพื่อให้สถานศึกษามีการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นผู้นำมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน มีจุดเน้นการเรียนการสอนมีจุดประสงค์ที่ชัดเจน สามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ครู บุคลากรภายในโรงเรียนและชุมชน เพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สร้างแรงบันดาลใจในการเป็นผู้ก่อตั้ง เป็นเจ้าของกิจการ รวมถึงเป็นหุ้นส่วน ดำเนินกิจการโดยมุ่งหวังผลกำไร และมุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,725 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 111 คน และ ครู จำนวน 1,614 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม, 2566)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ปีการศึกษา 2566 จำนวน 259 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 34 คน และครู จำนวน 225 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม, 2566)

3. การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ ร้อยละ 15 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 40)

3.2 การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของ นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำนวน 1 ฉบับ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพและขนาดสถานศึกษาเป็นแบบตรวจสอบ รายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80–1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .33–.72 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92 และแบบสอบถามความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง .80–1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .34–.84 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยดำเนินการเก็บรวบรวม ดังนี้

1. ขออนุญาตจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม เพื่อขอความร่วมมือในการ ตอบแบบสอบถามจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูของสถานศึกษาในกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม พร้อมด้วยแบบสอบถามส่งถึงสถานศึกษาที่เป็น กลุ่มตัวอย่างสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยจัดส่ง แบบสอบถามทางออนไลน์ (Google Forms) ไปให้สถานศึกษา ทั้งหมด 14 สถานศึกษา จำนวน 259 ฉบับ

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บด้วยตนเอง พร้อมทั้ง ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของเนื้อหาในแบบสอบถาม โดยจัดส่งแบบสอบถามไป ทั้งหมด จำนวน 259 ฉบับ ได้คืน 259 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ใช้ค่า ดัชนี ความสอดคล้องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ IOC ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนน รายข้อกับคะแนนรวม (Item-total Correlation) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้ง ฉบับโดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์ (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test แบบ Independent Samples) การ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient) และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการวิจัยปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านนโยบายการบริหาร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องและด้านงบประมาณ

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษา แตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านนโยบายการบริหาร ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านสื่อและเทคโนโลยี ด้านการร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง และด้านงบประมาณ ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสภาพแวดล้อมผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ระหว่างขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการศึกษาความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความต้องการประสบความสำเร็จ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มี 2 ด้าน คือ ด้านความเป็นตัวของตัวเอง และด้านความรู้ด้านการตลาด

ผลการเปรียบเทียบความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนแตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถทางนวัตกรรม ด้านความต้องการประสบความสำเร็จ และด้านด้านการทำงานเชิงรุก ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ระหว่างขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษ โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้าน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า โดยภาพรวมปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = 0.73$) กับความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

4. ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหาร ด้านครู ด้านงบประมาณ และด้านสภาพแวดล้อม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) อยู่ระหว่าง .39-.65 โดยตัวแปรทั้ง 4 ด้าน ร่วมกันทำนายอธิบายความแปรปรวนความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้ร้อยละ 58 ($R^2 = .58$) จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณข้างต้น สามารถเขียนเป็นสมการได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.99 + .22 X_1 + .15 X_2 + .08 X_7 + .08 X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Zy' = .37 Z_1 + .27 Z_2 + .16 Z_7 + .15 Z_6$$

อภิปรายผล

จากการวิจัยปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามสมมติฐาน ดังนี้

1. ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาเป็นส่วนสำคัญในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งมีนโยบายการบริหารที่มีคุณภาพ การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง มีการใช้งบประมาณที่คุ้มค่า และมีการนำเครื่องมือเครื่องใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ มาสนับสนุนสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ (จันทราณี สงวนนาม, 2553, หน้า 13) เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามสถานภาพตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านนโยบายการบริหาร ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านสื่อและเทคโนโลยี ด้านการร่วมมือของผู้เกี่ยวข้อง และด้านงบประมาณผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านสภาพแวดล้อมผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนมีปัจจัยหลายอย่างส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุตดี พรหมผง (2562, หน้า 130) ได้ศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากขนาดโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางอ้อมต่อคุณภาพโรงเรียน ซึ่งส่งผลต่อปัจจัยในส่วนของด้านนโยบายการบริหาร ด้านครู ด้านผู้บริหาร ด้านสื่อและเทคโนโลยี ด้านการร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องด้านสภาพแวดล้อม และด้านงบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกและปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาภัทร พรหมดนตรี (2558, หน้า 1) ได้ศึกษา ประสิทธิภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครู อำเภอวังวิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตรัง เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่อยู่ในขนาดโรงเรียนต่างกันมีทัศนะต่อประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาารายด้านมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลัสชัย อ่อนอ้าย (2562, หน้า 1) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการศึกษาความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จในองค์กรจำเป็นต้องมีความต้องการประสบความสำเร็จ ความสามารถทางนวัตกรรม ความกล้าเสี่ยงความทำงานเชิงรุก และความสามารถอื่น ๆ ความเป็นผู้ประกอบการเป็นความสามารถและความต้องการในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้และทักษะเกี่ยวกับ ความกล้า ความคิดริเริ่มด้วยตนเอง มีการประยุกต์ใช้ (ไพวรรณ บุญหลา, 2564, หน้า 100) เมื่อเปรียบเทียบความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน จำแนกตามสถานภาพตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนแตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถทางนวัตกรรม ด้านความต้องการประสบความสำเร็จ และด้านการทำงานเชิงรุก ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้

เนื่องจากการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนมีปัจจัยหลายอย่างส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรญาณี หิรัญศุภโชติ (2562, หน้า 384-408) ได้ทำวิจัย เรื่อง แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ ที่ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผันของนักศึกษาหญิงในระดับปริญญาตรี พบว่า ด้วยสภาวะการณ์ในปัจจุบันที่มีเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเกี่ยวข้อง และเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมและส่งผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงความสนใจในการสร้างธุรกิจบนโลกดิจิทัลเป็นของตนเอง การเข้าถึงแหล่งข้อมูลในการใช้นวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผันทำให้มีสมรรถนะที่จำเป็นในการเป็นผู้ประกอบการมืออาชีพมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ระหว่างขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้เนื่องจากขนาดโรงเรียน เป็นปัจจัยที่ส่งผลทางอ้อมต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน ซึ่งส่งผลต่อปัจจัยในส่วนทางด้านความกล้าเสี่ยง ด้านความสามารถทางนวัตกรรม ด้านความต้องการประสบความสำเร็จ ด้านการทำงานเชิงรุก ด้านความสามารถในการแข่งขัน ด้านความเป็นตัวของตัวเอง ด้านความรู้ด้านการตลาด และปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธีรา อะทะวงษา (2557, หน้า 62) ได้ทำการวิจัย เรื่อง คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการ และลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย พบว่า ตัวแปรทุกตัวมีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรผล กล่าวคือ คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการที่มีอิทธิพลทางตรงต่อลักษณะของสถานประกอบการ

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารสถานศึกษากับความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า ปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{xy} = 0.73$) กับความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน ในระดับค่อนข้างสูง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา และครูมีความเข้าใจและมีความคิดเห็นว่าปัจจัยการบริหารสถานศึกษานั้นช่วยให้ความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน ในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ในการเป็นผู้ประกอบการจะต้องประกอบด้วย การสร้างนวัตกรรม การเผชิญหน้ากับความเสี่ยง และการทำงานเชิงรุก ซึ่งเป็นพฤติกรรมของผู้ประกอบการแต่ละคนที่จะแสดงออกในการดำเนินธุรกิจ โดยการอาศัยการบริหารที่ดี (Entrialgo, 2002, pp. 260-270)

4. การวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มี 4 ตัวแปร ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหาร ด้านครู ด้านงบประมาณ และด้านสภาพแวดล้อม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) อยู่ระหว่าง .39-.65 โดยตัวแปร ทั้ง 4 ด้าน ร่วมกันทำนายอธิบายความแปรปรวนความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม ได้ร้อยละ 58 ($R^2 = .58$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยการบริหารสถานศึกษามีส่วนผลักดันความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน โดยนโยบายการบริหาร เป็นการกำหนดทิศทาง และแผนการจัดการศึกษาให้เป็นระบบ จัดให้มีครูที่มีคุณภาพ ใช้งบประมาณในการจัดหาทรัพยากรให้เพียงพอต่อการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ขอบเขตงานของแต่ละบุคคลตามภาระงานอย่างชัดเจน มีการวางแผนงาน มีการติดต่อประสานงานอย่างเป็นระบบ มีการทำงานตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างถูกต้องครบถ้วน และมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ปัจจัยเหล่านี้จะส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการกับนักเรียน ให้มีจิตสำนึกในความรับผิดชอบทางด้านศักยภาพด้านการดำเนินธุรกิจ ด้านการยอมรับในคุณค่าของผู้อื่น ด้านการมีปฏิสัมพันธ์สื่อสารระหว่างสังคม และการดำเนินธุรกิจสตาร์ทอัพมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความได้เปรียบทางการแข่งขัน และศักยภาพการดำเนินธุรกิจ คือ มุ่งมั่นในความสำเร็จ ทำงานเชิงรุก จริยธรรมในการดำเนินงาน เผชิญหน้ากับความเสี่ยง เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การดำเนินการอย่างถูกวิธีจะสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในอนาคตโดยจำเป็นต้องเรียนรู้และพัฒนาในระยะยาวจึงจะประสบผลสำเร็จ (วิไล พิงผล, 2561, หน้า 304)

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ได้ ดังนี้

1. สถานศึกษาขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม สูงกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษ เนื่องจากสถานศึกษา

ขนาดเล็กจะส่งเสริมการประกอบอาชีพ ความเป็นผู้ประกอบการ และการทำงานให้กับนักเรียน ส่วนสถานศึกษาขนาดใหญ่ และใหญ่พิเศษ จะส่งเสริมด้านทักษะวิชาการ

2. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนสูงกว่าครู จะเห็นได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการประกอบอาชีพ ความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน

3. ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหาร ด้านครู ด้านงบประมาณ และด้านสภาพแวดล้อม

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 2) ศึกษาและเปรียบเทียบความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม จำแนกตามสถานภาพและขนาดสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม 4) ศึกษาอำนาจพยากรณ์ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 34 คน และครูผู้สอน จำนวน 225 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 259 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถามปัจจัยการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80-1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .33-.72 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .92 2) แบบสอบถามความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80-1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .34-.84 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test แบบ Independent Samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยการบริหารของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ผลความสัมพันธ์ พบว่า มีความสัมพันธ์กัน 4) ตัวแปรปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม มีตัวแปร 4 ตัวแปร ได้แก่ ด้านนโยบายการบริหาร ด้านครู ด้านงบประมาณ และด้านสภาพแวดล้อม โดยร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 58

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.99 + .22 X_1 + .15 X_2 + .08 X_7 + .08 X_6$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Zy' = .37 Z_1 + .27 Z_2 + .16 Z_7 + .15 Z_6$$

ทั้งนี้ผู้บริหารและครูสามารถนำปัจจัยการบริหารเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการ ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน นำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะของผู้เรียนในสถานศึกษาตามบริบทที่เหมาะสมกับตนเอง เพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อความเป็นผู้ประกอบการ การประกอบอาชีพของนักเรียน เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม

1.1 ผลจากการศึกษาปัจจัยการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องและด้านงบประมาณ ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ต้องสร้างความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาผู้เรียนได้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ประกอบอาชีพได้ และบริหารทรัพยากรของสถานศึกษา ซึ่งงบประมาณของหน่วยงานมีจำนวนจำกัดจึงต้องใช้ทรัพยากรให้น้อยเกิดประโยชน์สูงสุด จึงจำเป็นต้องใช้งบประมาณอย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

1.2 ผลจากการศึกษาความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด มี 2 ด้าน คือ ด้านความเป็นตัวของตัวเอง และด้านความรู้ด้านการตลาด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ควรมีการส่งเสริมผู้เรียนสามารถตัดสินใจอย่างอิสระ สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความคิดและการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็นอิสระ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันในการดำเนินงาน และส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้านการตลาด

1.3 ผลจากการศึกษาปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม พบว่า ด้านที่ส่งผล คือ ด้านนโยบายการบริหาร ด้านครู ด้านงบประมาณ และด้านสภาพแวดล้อม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการพัฒนาปัจจัยการบริหาร ทั้ง 4 ด้านนี้ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยปัจจัยการบริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน ในสถานศึกษา ระดับอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส ระดับมหาวิทยาลัย เป็นต้น เพื่อส่งเสริมการประกอบอาชีพ และความเป็นผู้ประกอบการในสังคมมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการวิจัยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนให้มีประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น

2.3 ควรมีการวิจัยปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียนด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา เพิ่มเติม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการให้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์ณี สงวนนาม. (2553). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.
- ชนัญญา สุขสมวัฒน์. (2562). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของนักเรียน : คราวน์ ซอร์สซิง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภาภัทร์ พรหมดนตรี. (2558). *ประสิทธิภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามทัศนะของผู้บริหารและครู อำเภอวังวิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 2*. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต. <http://mis.sct.ac.th/eResearch/eResearch.cfm?id=16>.
- นิรุทธิ์ พรหมผง. (2562). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการส่งเสริมสนับสนุนการปฏิบัติตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- บารี มะแซ. (2559). *ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- บุญทวรรณ วิงวอน. (2556). *การเป็นผู้ประกอบการยุคโลกาภิวัตน์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พรญาณี หิรัญสุขโชติ. (2562). แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความตั้งใจที่จะเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ที่ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีที่สร้างความพลิกผันของนักศึกษาหญิงในระดับปริญญาตรี. *Veridian E-journal*, 12(4), 384-413.
- พลิชฐ์ อ่อนอ้าย. (2562). ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต. http://journal.nmc.ac.th/th/admin/Journal/2562Vol9No1_53.pdf.
- พิมพ์พร จารุจิตร. (2559). *ภาวะผู้นำกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. (เอกสารประกอบการเรียนการสอน). อุดรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ไพวรรณ บุญเหลา. (2564). *สภาพ ความต้องการจำเป็น และแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- วิไล พิงผล. (2561). *สมรรถนะทางปัญญาเชิงธุรกิจของผู้ประกอบการยุคใหม่สำหรับ SMEs ไทยเพื่อผลประกอบการธุรกิจในยุคประเทศไทย 4.0*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำคัญสุด สีหตุลานนท์. (2560). *ปัจจัยแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการเป็นผู้ประกอบการรุ่นเยาว์ กรณีศึกษา นักศึกษา คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศเพชรบุรี*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม. (2565). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2566-2570*. นครพนม: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครพนม.
- _____. (2566). *จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <https://sesaonkp.org/pmc/online/pages/index.php>. 18 มิถุนายน 2563.
- สำนักงานจังหวัดนครพนม. (2566). *แผนพัฒนาจังหวัดนครพนม พ.ศ. 2566-2570*. นครพนม: สำนักงานจังหวัดนครพนม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2559). *สภาการศึกษาเสวนา (OEC Forum) 2015-2016 : จากข้อเสนอแนะสู่นโยบาย*. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สุธีรา อะทะวงษา. (2557). *คุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการและลักษณะของสถานประกอบการที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- เสถียร อ่วมพรม. (2559). *การพัฒนากระบวนการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ค.ด. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Coulter, M. K. (2003). *Entrepreneurship in Action*. (2nd ed). New Jersey: Prentice Hall.
- Entrialgo, M. (2002). The Impact of the Alignment of Strategy and Managerial Characteristics on Spanish SMEs, *Journal of Small Business Management*, 40(3), 260-270.
- Hatten, T. S. (2006). *Small Business Management: Entrepreneurship and Beyond*. (3rd ed). Boston: Houghton Mifflin.
- Lackeus, M. (2015). *Entrepreneurship in Education. What, Why, When, How*. Entrepreneurship 360, Background Paper, European Commission: OECD.
- Swanson, L. A. (2017). *Entrepreneurship and Innovation*. Retrieved from <https://openpress.usask.ca/entrepreneurshipandinnovationtoolkit/>. May 24th, 2021.
- Zimmerer, T. W. and Scarborough, N.M. (1996). *Entrepreneurship and New Venture Formation*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.